

nustatytas kiekvienam asmens duomenų tvarkymo konkrečiam tikslui atskirai. Visuomenės sveikatos specialistai privalo nustatyti duomenų saugojimo laikotarpį pagal būtinumo ir proporcingumo principus ir įrodyti, kad laikomasi BDAR nuostatų. Visada svarbu įvertinti, ar atliekamas asmens duomenų tvarkymas (saugojimas) yra reglamentuojamas teisės aktais, kuriuose jau gali būti nustatytas dokumentų ir tuo pačiu asmens duomenų saugojimo terminas. Kitais atvejais pareiga nustatyti asmens duomenų saugojimo terminą kyla patiems visuomenės sveikatos specialistams.

VIENTISUMO IR KONFIDENCIALUMO PRINCIPAS

Vientisumo ir konfidencialumo principas nustato, kad asmens duomenys turi būti tvarkomi tokiu būdu, kad taikant atitinkamas technines ar organizacines priemones būtų užtikrintas tinkamas jų saugumas, įskaitant apsaugą nuo duomenų tvarkymo be leidimo arba neteisėto duomenų tvarkymo ir nuo netyčinio praradimo, sunaikinimo ar sugadinimo. Šis principas visuomenės sveikatos specialistus įpareigoja užtikrinti tinkamą asmens duomenų saugumą, kad apsaugotų tvarkomus asmens duomenis bei užtikrintų tinkamą jų konfidencialumą bei užkirstų kelią neteisėtai prieigai prie asmens duomenų ir jų tvarkymui skirtos įrangos ar neteisėtam jų naudojimui.

ATSKAITOMYBĖS PRINCIPAS

BDAR įtvirtina duomenų valdytojo atskaitomybės principą, kuris reiškia, kad duomenų valdytojas (duomenų tvarkytojas) yra atsakingas už tai, kad būtų laikomasi šio reglamento principų ir taisyklių bei turi sugebėti įrodyti, kad jų laikomasi. Taigi atskaitomybės principas įpareigoja visuomenės sveikatos specialistus tvarkyti asmens duomenis taip, kad sugebėtų įrodyti asmens duomenų tvarkymo atitiktį BDAR nustatytiems principams ir asmens duomenų tvarkymo taisyklėms.

Daugiau Sveikatos mokymo ir ligų prevencijos centro parengtų atmintinių rasite čia:

ASMENS DUOMENŲ TVARKYMO PRINCIPAI

www.smlpc.lt

Asmens duomenys – bet kokia informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti (duomenų subjektas). Fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai arba netiesiogiai galima nustatyti visų pirma pagal tokius identifikatorius kaip vardas ir pavardė, asmens identifikavimo numeris, buvimo vietos duomenys ir interneto identifikatorius, arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius. Asmens duomenų tvarkymas – bet kokia automatizuotomis arba neautomatizuotomis priemonėmis su asmens duomenimis ar asmens duomenų rinkiniais atliekama operacija ar operacijų seka kaip rinkimas, įrašymas, rūšiavimas, sisteminimas, saugojimas, adaptavimas ar keitimas, išgava, susipažinimas, naudojimas, atskleidimas persiunčiant, platinant ar kitu būdu sudarant galimybę jais naudotis, taip pat sugretinimas ar sujungimas su kitais duomenimis, apribojimas, ištrynimas arba sunaikinimas.

TEISĖTUMO, SAŽININGUMO IR SKAIDRUMO PRINCIPAS

Teisėtumo, sąžiningumo ir skaidrumo principas įpareigoja asmens duomenis tvarkyti duomenų subjekto atžvilgiu teisėtu,

sąžiningu ir skaidriu būdu. Teisėtumas reiškia, kad asmens duomenys turi būti tvarkomi vadovaujantis bent viena BDAR įtvirtinta teisėto asmens duomenų tvarkymo sąlyga: duomenų subjekto sutikimu; sutarties su duomenų subjektu vykdymu; teisine prievole; duomenų subjekto ar kito fizinio asmens gyvybinių interesų apsauga; užduoties viešojo intereso labai vykdymu; teisėtais duomenų valdytojo ar trečiosios šalies interesais. Teisėtumas taip pat įpareigoja duomenų valdytojus (tvarkytojus), kai tvarkomi specialių kategorijų asmens duomenys ar asmens duomenys apie apkaltinamuosius nuosprendžius ir nusikalstamas veikas, juos tvarkyti tik BDAR nustatytais sąlygomis.

Bet koks asmens duomenų tvarkymas turėtų būti teisėtas ir sąžiningas. Taikant skaidrumo principą, duomenų subjektams turėtų būti aišku, kaip su jais susiję asmens duomenys yra renkami, naudojami, su jais susipažinama arba jie yra kitaip tvarkomi, taip pat kokiu mastu asmens duomenys yra ar bus tvarkomi. Duomenų subjektai turėtų būti informuoti apie su asmens duomenų tvarkymu susijusius pavojus, taisykles, apsaugos priemones bei teises ir apie tai, kaip naudotis savo teisėmis asmens duomenų tvarkymo srityje.

Pagal skaidrumo principą, visuomenės sveikatos specialistai duomenų subjektams informaciją ir pranešimus, susijusius su tų asmenų duomenų tvarkymu, turi pateikti aiškiai ir paprasta kalba, ypač kai tai susiję su informacijos teikimu vaikams, kad ši informacija būtų lengvai prieinama ir suprantama.

TIKSLŲ APRIBOJIMO PRINCIPAS

Tikslų apribojimo principas įpareigoja asmens duomenis rinkti nustatytais, aiškiai apibrėžtais bei teisėtais tikslais ir toliau jų netvarkyti su tais tikslais nesusuderinamu būdu. Visų pirma konkretūs tikslai, kuriais tvarkomi asmens duomenys, turėtų būti aiškūs, teisėti ir nustatyti duomenų rinkimo metu. Asmens duomenys turėtų būti tinkami, susiję su tikslais, kuriais jie tvarkomi, ir riboti pagal tai, kiek jų yra būtina turėti atsižvelgiant į tikslus, kuriais jie tvarkomi. Jei tikslas yra pakankamai konkretus ir aiškus, asmenys žinos, ko tikėtis. Tai užtikrina teisinį

tikrumą duomenų subjektams, taip pat asmenims, kurie tvarko asmens duomenis duomenų valdytojo vardu. Todėl visuomenės sveikatos specialistai turi atidžiai apvarstyti, kokiu tikslu ar tikslais bus naudojami asmens duomenys, ir neturi rinkti asmens duomenų, kurie nėra būtini, pakankami ar tinkami tam tikslui ar tikslams, kuriais ketinama juos naudoti.

DUOMENŲ KIEKIO MAŽINIMO PRINCIPAS

Pagal duomenų kiekio mažinimo principą, asmens duomenys turi būti adekvatūs, tinkami ir tik tokie, kurių reikia siekiant tikslo, dėl kurių jie tvarkomi. Taigi, visuomenės sveikatos specialistai turi aiškiai įvardinti, kokiais tikslais tvarko asmens duomenis, ir asmens duomenis tvarkyti tik tuomet, jei asmens duomenų tvarkymo tikslo pagrįstai negalima pasiekti kitomis priemonėmis. Laikydami duomenų kiekio mažinimo principo, visuomenės sveikatos specialistai turi užtikrinti, kad iš duomenų subjektų gauti duomenys nebūtų pertekliniai ir juose būtų tik konkrečiam tikslui pasiekti reikalinga informacija.

TIKSLUMO PRINCIPAS

Tikslumo principas nustato, kad asmens duomenys turi būti tikslūs ir prireikus atnaujinami; turi būti imamasi visų pagrįstų priemonių užtikrinti, kad asmens duomenys, kurie nėra tikslūs, atsižvelgiant į jų tvarkymo tikslus, būtų nedelsiant ištrinami arba ištaisomi. Siekiant užtikrinti, kad duomenys nebūtų laikomi ilgiau nei būtina, visuomenės sveikatos specialistai turėtų nustatyti duomenų ištrynimo arba periodinės peržiūros terminus. Reikėtų imtis visų pagrįstų priemonių, siekiant užtikrinti, kad netikslūs asmens duomenys būtų ištaisyti arba ištrinti.

SAUGOJIMO TRUKMĖS APRIBOJIMO PRINCIPAS

Saugojimo trukmės apribojimo principas nustato, kad asmens duomenys turi būti laikomi tokia forma, kad duomenų subjektų tapatybę būtų galima nustatyti ne ilgiau, nei tai yra būtina tais tikslais, kuriais asmens duomenys yra tvarkomi. Asmens duomenų saugojimo laikotarpis turi būti aiškiai apibrėžtas ir ►